

ἐνεργειῶν δυνάμεθα νὰ ἐλπίσωμεν τὴν ἐφαρμογὴν αὐτῶν
 ἐν τοῖς ἡμετέροις σχολείοις· ἀλλ' ἀφ' ἐτέρου ἀπὸ ἐτῶν ἤδη
 τὰ ἐν Ἑλλάδι ἐκπαιδευτήρια ὡς καὶ οἱ γονιμώτατοι μά-
 χθοι τῶν ἐν Τουρκίᾳ Συλλόγων ἐβελτίωσαν οὕτω τὴν ἐ-
 θνικὴν ἡμῶν παιδείουσιν ὥστε κατὰ τοῦτο πρωτεύουμέν
 πάντων τῶν ἐν Ἀνατολῇ ἀλλοφύλων. Ἡ σημερινὴ ἀνά-
 πτυξις τῶν Ἑλλήνων εἶναι ἀναντιρρήτως πολλῶ ἀνωτέρα
 τῶν κατὰ πᾶσαν οἰανδήποτε ἄλλην ἐποχὴν διαλάμψεων
 τοῦ Ἑλληνισμοῦ· διότι ἂν ἄλλοτε ἐκλείσθη τὸ ἡμέτερον
 ἔθνος εἴτε ὡς παραγαγὸν ἄνδρας διαπρεπεῖς καὶ σοφοὺς
 εἴτε ὡς κεκτημένον περιφανεῖς τινὰς ἐν Ἀνατολῇ σχολῆς
 κατὰ τοὺς ἡμετέρους καιροὺς ἢ ἐκπαίδευσις εἶναι γενικω-
 τέρα, ἐπεκτείνεται ἐπὶ τὰς μᾶλλον ἀποκέντρους γωνίας
 καὶ συντελεῖ εἰς τὴν προαγωγὴν πολυαριθμοτέρων κοινω-
 νικῶν τάξεων. Ὅ,τι κυρίως ἐλλείπει παρ' ἡμῖν εἶναι ὁ πρα-
 κτικὸς νοῦς, καὶ τὴν ἐλλείψιν ταύτην κατὰ κόρον ὀφείλο-
 μεν ἐπαναλαμβάνειν πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς, πρὸς τὴν δυνατὴν
 ταύτης διόρθωσιν καταβάλλοντες πᾶσαν τὴν προσοχὴν
 ἡμῶν. Τί δὲ ἔστι πρακτικὸς νοῦς; δυστυχῶς τελευταίως
 τινὰ γεγονότα κατέδειξαν ὅτι καὶ περὶ τούτου ἔχομεν ἀσφα-
 φεῖς καὶ ἀορίστους ἰδέας· παραδόξως δὲ κατεκρίθησαν οἱ
 ἄνθρωποι τῶν γραμμάτων ὡς στερούμενοι πρακτικοῦ νοῦς
 καὶ κατεκρίθησαν ὑπ' ἐκείνων οἵτινες καυχώμενοι ὅτι οὐ
 εἶναι λόγιοι ἠθέλησαν νὰ ἐφαρμόσωσι τὰς κατ' αὐτοὺς
 πρακτικὰς ἰδέας εἰς ζητήματα διδασκαλίας καὶ ἐκπαίδευ-
 σεως καὶ οἵτινες ἀνεπαισθήτως προκατεδίκασαν ὡς μάταιον
 καὶ ἀνωφελὲς τὸ ἔργον αὐτῶν διότι ἂν οἱ ἄνθρωποι τῶν
 γραμμάτων ἀνακηρυχθῶσιν ὡς φύσει πάσχοντες ἐλλείψιν
 πρακτικοῦ νοῦς, διατί τότε οἱ πρακτικοὺς ἑαυτοὺς ἀποκα-
 λούοντες νὰ μεριμνῶσι περὶ ἀναπτύξεως ἐκπαιδευτικῆς καὶ